

a contradicțiilor reale, marea iubire pentru patrie, pentru popor. Noua calitate în dramaturgie, în teatru, în artă și literatură în general, presupune un nou și mare efort intelectual, care să fie în consonanță cu gândirea atît de profundă, de responsabilă, a partidului, să nu rămînă în urma acesteia. Să fie în consonanță cu privirea vizionară și, în același timp, extrem de lucidă, cu care partidul investighează prezentul și scrutează viitorul.

Încă de la începuturile construcției socialiste, cînd poporul trudea greu și trăia greu, și se hrănea mai mult cu speranță decît cu pîine, partidul a inițiat și transpus în viață înțelepte măsuri, care dovedesc grija deosebită, pe care, dealtfel, a manifestat-o permanent, și cu tot mai multă amplexare și rodnicie, îndeosebi în ultimii cincisprezece ani, pentru condițiile de muncă și de viață ale tuturor oamenilor de artă și de literatură.

Partidul și-a făcut un titlu de justificată mîndrie, printre atîtea altele, din faptul că, în concordanță cu voința maselor și cu principiile socialismului, a lichidat pentru todeauna situația de tristă amintire în care oamenii de artă și literatură, intelectualii în general, erau considerați, și chiar erau, „cerșetori în haine negre”.

Noua condiție a culturii, noua condiție de viață și de muncă a intelectualității, a oamenilor de artă și cultură, este o mare cucerire revoluționară a poporului, căci întreaga creație a oamenilor de știință, de artă și cultură sporește, ca beneficiu rodnic al unei investiții sigure, tezaurul național creat de popor. Iar, în cazul capodoperelor, acest beneficiu este, se poate spune, fără de moarte, ba chiar crește, odată cu trecerea timpului.

Această schimbare radicală nu poate avea drept temei decît afirmarea în viață a principiilor egalității între oameni, emancipării socialiste a tuturor celor ce muncesc, lichidării tuturor privilegiilor, incompatibile cu umanismul noii societăți.

Oamenii de artă și cultură, fără deosebire de naționalitate, răspund acestor dovezi de aleasă prețuire, unindu-se și mai strîns cu poporul, cu clasa muncitoare și țărănimea, în jurul partidului, în jurul iubitului și mult stimatului conducător al partidului și al țării, intensificîndu-și eforturile pentru ca teatrul, întreaga artă și literatură să servească mai rodnic cauza socialismului și a păcii, opera de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate, de formare a unui om nou, de promovare în viață a eticii și echității socialiste, să fie și pe mai departe o artă liberă, pentru poporul nostru liber, independent și suveran.

„T”

telex-„teatru”●telex-„teatru”●telex-„teatru”●

A venit toamna! Este prima știre sigură cu care FAIMA vă vine în intiminare. ● Toamna se numără bobocii. Bobocii teatrelor, adică absolvenții institutelor de teatru se lasă greu numărați. Unii dintre ei aleargă după transferuri, unii după detașări, iar alții, nu s-au prezentat la posturi. Vom reveni, fiindcă problema numărătorii bobocilor în teatre devine tot mai îngrijorătoare. ● Ce s-a mai întîmplat deosebit peste vară? Stagionea estivală bucoreșteană a început, practic, la 15 august cu participarea Teatrului Național, Teatrului Giulești și Teatrului Mic, teatre care au luat în se-

rios activitatea din lunile de tranziție de la o stațiune la alta. Celelalte...

● Pe litoral, cele mai însemnate succese de casă le-au înregistrat spectacolele cu Pețitoarea (Teatrul de Comedie) și Siciliana (Teatrul „Ion Vășilescu”). De unde se vede că, în concediu, spectatorii vor să rîdă.

● O știre care, deși nu e de ultimă oră, merită consemnată pentru semnificația ei. Premiul „I. L. Caragiale” al Academiei R.S.R. pe anul 1977 a fost atribuit lui Mircea Radu Iacoban pentru piesa Reduta și șoarecii (Editura „Junimea”). Același premiu, pe anul 1978, a fost decernat lui Dumitru Solo-

mon pentru piesele Fata Morgana și Scene din viața unui bădăran („Editura „Eminescu”). ● Ce am mai putut citi peste vară în reviste? „Studii și cercetări de istoria artei”, tomul 26/1979, apărut recent, publică un articol serios, argumentat, aplicat, intitulat „Două decenii de Teatru TV”, și semnat de Constantin Paraschivescu. ● Am fi vrut să aflăm din articolul lui Horia Popescu „Dramaturgia originală și calitatea repertoriului” („România liberă” din 16 august) care este opinia dumisale despre dramaturgia originală. N-am aflat. ●

(continuare la p. 37)

„Rampa“, acum 50 de ani, septembrie 1930

Stagiunea Teatrului Național din București, s-a inaugurat cu tragedia atri-zilor **Cassandra**, în viziu-nea marelui Iorga. Meste-
rul Nottara a distribuit pe Maria Filotti, Sorana Topa, G. Ciprian etc. ● Victor Ion Popa pregătește tur-neul Mariei Ventura cu **Indrăgostita** de Porto Ri-che. Idealul partener cine poate fi altul decât George Vraca ? ● Cezar Petrescu protestează împo-triva tablourilor mediocre expuse la Ateneu, tablo-uri semnate de talente „specializate în flori de frișcă, peisagii de ca-taif și naturi moarte zu-grăvite cu sirop de sme-ură și cremă de fistic”. ● Directorul A. de Herz (supranumit „baronul”) deschide stagiunea la Cra-iova cu un „bucet” de piese românești scrise de Iorga. Rebreanu, M. Sor-bul, Camil Petrescu, Al. Kirilescu, N. Vlădoianu. ● Din cușca sufleurului : „Între actori : — Nu în-țeleg de ce ești alături de trist că-ți pleacă nevasta

în turneu ? — Păi, mie-teamă că dacă nu sînt trist, nu mai pleacă !” ● Tănase încă nu se gîndește la stagiunea „de iarnă”. Joacă **Bravo Cărbuș** cu casa închisă. „Cere lu-mea !”, ride Nea Costică. ● Zaharia Bărsan joacă încă pe Zefir, din piesa sa **Trandafirii roșii**, în deschiderea stagiunii la Cluj. Îl secondează Titus Lapteș, Maria Cupcea, Nu-nuța Hodoș etc. ● Moare Aristide Demetriad, desă-vîrșitul „prînz al Dane-marcei”, neegalatul **Vlai-cu-Vodă**, romanticul Ze-fir... I. Massoff începe imediat să publice în fo-i-leton **Viața romanțată a lui Aristide Demetriad**. ● Miluță Gheorghiu, C. Ramadan, Any Braesky, Margareta Baciuc deschid stagiunea Naționalului ie-șan cu **Nunta lui Figaro**. Regia, Aurel Ion Maican. ● Se inaugurează la Pre-dial monumentul poetu-lui-erou Mihai Săulescu. Vorbește Liviu Rebreanu. ● Naționalul bucureștean reia **O scrisoare pierdută**.

Interpreți noi, Victor An-tonescu (Cațavencu), N. Brancomir (Ionescu), I. Finteșteanu (Ghiță), Al. Ghibericon (Dandanache), Maria Filotti (Zoe). Con-tem-poranolul marelui Ian-cu... Iancu Brezeanu (Ce-tățeanul), dă măsura in-terpretării clasice. ● Ion Morțun se retrage din teatru cu **Omul cu mir-foaga !** G. Ciprian, auto-rul, va spune în cuvîntul omagial că actorul, așa pirpiriu cum e, a vrut să se re-tragă... călare ! (O știm din **Măscărici și nișgă-lici...**) ● Nu se știe niclo-dată de Shaw, la Teatrul Ventura, cu Aura Bu-zescu, Leny Caler, Ro-muald Bulfinski, G. Timică și... Puiu Iancovescu. În-tr-adevăr „nu se știe niciodată”, cu Puiu în dis-tribuție !... ● G. Calbo-reanu interpretează pe Hlestakov din **Revizorul** lui Gogol. Are emoții. N-a mai jucat comedie. (Vă amintiți, în anii noștri, magistralul portret din „**Bădăranii**” ?) ● Stagiu-nea a debutat promițător. Se ridică o strălucită ge-nerație de actori. Drama-turgia națională se afirmă impetuos. Vom avea ce urmări !

Ionuț NICULESCU

telex-„teatrul“ ● telex-„teatrul“ ● telex-teatrul“

(continuare de la p. 7)
In timpinarea stagiunii, „Scinteia” din 5 septem-brie 1980 publică un foarte interesant grupaj de inter-viuri, declarații, mărturisiri de creație ale dramaturgilor Paul Everac, Theodor Mă-nescu și Tudor Popescu, cărora li se alătură Elena Deleanu, directoarea Tea-trului Giulești. Rezultă că vom avea o stagiune bo-gată în premiere originale, mai cu seamă la Teatrul Giulești. Directoarea ace-s-tui teatru comite, de bună-seamă, din grabă, o eroa-

re. Teatrul nu se pregă-tește pentru finala ediției a II-a a „Cîntării României”, pentru bunul și simplul motiv că ediția a II-a s-a consumat. Sau eroarea a-parține corectorilor ? ● Din grabă, din neatenție, „România literară” din 4 septembrie ne informează că Peter O'Toole va apă-rea pe scena teatrului Old Vic într-o nouă montare a piesei lui Shakespeare... Lady Macbeth !! ● Se în-timplă și la alte case. De pildă, revista „Teatrul” a

publicat o cronică a cunos-cutei comedii Visul unei nopți de iarnă de Tudor Mușatescu, sub titlul, nici mai mult, nici mai puțin, Visul unei nopți de vară. ● Am urmărit cu toții, în cadrul emisiunii de televi-ziune „Mozaic cultural-ar-tistic-sportiv”, un delicios film sovietic Ironia soartei. Precizăm că acest film a fost realizat după piesa Revelion la baia de aburi, piesă care se joacă și la Teatrul „Ion Vasilescu”. ●

(continuare la p. 53)

slăbire pe „temă“ și oferă publicului câteva „rețete“ de slăbire, pline de nerv și haz. **Boema, slăbiciunea mea!** rămâne un spectacol agreabil, antrenant, plăcut, realmente un „spectacol distractiv“, cum și l-au dorit autorii. Mihai Maximilian a scris câteva cuplete inspirate (**Toreadorul, Bucifal, Didina**), două-trei texte de muzică de autentică calitate, ce i-au permis compozitorului Vasile Veselovschi să ofere statornicilor săi admiratori melodii cu șanse de șlagăr, asigurând astfel premiei principalele puncte de succes. Balletul continuă pe linia vechilor sale evoluții, cu singura subliniere a unui plus de imaginație coregrafică în momentele de ansamblu (mai puțin ne-a convins în scenele de „decor“ viu). Remarcabile, monologurile mimate ale actorului Radu Gheorghe (**Timiditate, Dirijorul**) sau cupletul Didinei, cîntat de Al. Arșinel, cu o vervă și subtilitate artistică remarcabile.

Artist al melodiei, Vasile Veselovschi preferă linia mare a cîntecului, poezia și vibrația interioară, în locul ritmului exagerat și stridențelor ce abundă în spectacolele altor teatre de revistă. **Vreau să exist pentru tine, Despărțirea, Lăutarii, lăutarli** se înscriu printre paginile muzicale care se rețin de auditorii.

Interpreții de muzică ușoară — Luigi Ionescu și Eva Kiss — nu depășesc nivelul obișnuit, decent, al Teatrului satiric-muzical „Constantin Tănase“, speranțele afișate la debutul tinerei cîntărețe nefiind — din păcate — confirmate. Este adevărat, tot greul apasă pe umerii Corinei Chiriac, această artistă autentică aflată în plină strălucire a talentului ei. Melodia din filmul **Casablanca**, apoi cîntecele **Uneori e primăvară și Dormi cu mama** reușesc să impună auditorilor o interpretare originală a unui repertoriu de calitate. Formația instrumentală **Ediție specială** nu se dovedește prea „specialistă“ în sincronizarea cu soliștii, iar

trio-ul vocal feminin **Boema** rămîne palid în intervențiile sale prea decorative.

Boema, slăbiciunea mea! dispune de două indiscutabile vedete — Stela Popescu și Alexandru Arșinel — ale căror apariții incită și cuceresc publicul. Slujiți de un text mai generos (decît al Tămărei Buciuceanu), ambii interpreți știu să-și valorifice cu profesionalism cupletele.

Spectacolul place prin actualitatea ideilor și spontaneitatea unor poante, dar, mai ales, prin dăruirea interpreților. Se joacă cu aplomb, în perfect dialog cu publicul, implicat adeseori în subtextul acțiunii scenice. Poate că dacă firul subiectului ar fi fost mai substanțial tratat și nu s-ar fi „rupt“ tocmai acolo unde conflictul dramatic solicita autorilor fantezie, imaginație și originalitate, spectacolul **Boema, slăbiciunea mea!** ar fi avut șansa depășirii „rețetelor“ arhicunoscute ale genului revuistic clădit pe farmecul vedetelor și mai puțin pe bogăția de conținut a numerelor. Rămăs singurul moment estival inedit al Capitalei, publicul a acceptat „cura de slăbire“ chiar cu iaurtul propus de realizatori.

Viorel COSMA

N.A. Reîntoarsă dintr-un turneu în Cuba, Margareta Păslaru a intrat în spectacol cu un show de real succes. Alegîndu-și un repertoriu foarte variat ca stil și gen (de la șlagărul internațional, la melodia de tip popular românesc), Margareta Păslaru a reușit să convingă că dispune de excepționale resurse interpretative. Remarcăm, în chip deosebit, patetica pagină muzicală **Tare am fost**, pe versuri de Virgil Carianopol, o compoziție personală cu virtuți dramatice autentice. Corina Chiriac a reușit, între timp, să obțină premiul al treilea în prestigiosul Concurs internațional de muzică ușoară de la Sopot (Polonia).

telex-„,teatrul“●telex-„,teatrul“●telex-„,teatrul“●

(continuare de la p. 37)

Teatrul popular din Buzău a fost plecat într-un turneu în Belgia, unde a participat la manifestările din cadrul „Zilelor culturii românești“ organizate de „Asociația de prietenie Belgia-România“. ● Cea dinții manifestare mai amplă a actualei stagiuni teatrale a amatorilor a fost „Festivalul de creație și interpretare teatrală, Slănic-Moldova '80“. Vom reveni,

în numărul viitor, cu un amplu reportaj. ● Am citit cu interes în „Cronica“ din 22 august un studiu al Elvirei Sorohan, intitulat „Teatrul lui Vasile Alecsandri, o pedagogie literară“. ● În librării, găsim volumul „Sică Alexandrescu — un drum în teatru“, apărut în colecția „Masca“ a Editurii „Emineescu“, sub îngrijirea Margaretei Andreescu. ● Opt teatrologi, absolvenții ulti-

mei promoții a I.A.T.C.-ului, au luat calea școlilor populare de artă, unde vor fi, începînd cu această toamnă, profesori de actorie și regie. ● Concursul de creație și interpretare artistică „Vasile Alecsandri“, ediția IV-a, a decernat următoarele premii de teatru: laureat: Ion Puha; premiul I: Cicerone Zbanțu; premiul II: Alex. Dumitru și Victor Capeleanu; premiul III: Ion Cîrnu. ●

(continuare la p. 69)

general, trebuie să fie o instituție de referință. Tovarășii au vorbit despre repertoriu și l-au judecat sub aspect cantitativ, nu pentru a-și etala pur și simplu vasta activitate, ci pentru că însăși această cantitate exprimă un efort, un consum mare și generos de energie. Aș mai menționa una dintre condițiile care definesc rolul Teatrului Național, condiție îndeplinită: este un focar de creație și de stimulare a creativității, un spațiu de valoroase inițiative cu caracter național și, în oarecare măsură, cu caracter internațional. S-a vorbit aici despre „Zilele Caragiale”, despre Societatea Caragiale, manifestări care nu au fost inițiate de teatrul care poartă numele marelui dramaturg, ci de Teatrul Național din Craiova. „Zilele Caragiale”, ca și Festivalul teatrului istoric sau Festivalul actorului de film craiovean, sînt adevărate schimburi de experiență, de idei asupra evoluției, asupra stadiului, asupra comandamentelor sociale care stau în fața teatrului. Mie mi se pare că Teatrul Național din Craiova, conducerea sa, colectivul acesta valoros și entuziast, au o contribuție însemnată în emulația mișcării teatrale de azi.

S-a vorbit mai puțin despre rolul Teatrului Național în educarea etică și estetică a marelui public. În altă ordine de idei, aș dori să subliniez că Teatrul Național reprezintă și un for metodologic pentru arta amatoare. Aproape 400 de formații am avut în ediția trecută a Festivalului național „Cîntarea României”, și vreau să vă spun că nu puține dintre ele au fost pregătite cu sprijinul nemijlocit

al actorilor sau regizorilor de la Teatrul Național, unii dintre aceștia fiind și profesori pentru instructorii de formații. Sigur că nimeni nu crede că Naționalul craiovean a făcut totul, pentru sine, pentru publicul său. Mai sînt încă forțe insuficient utilizate, în raport cu capacitatea lor, sînt și artiști care fac risipă de talent, risipă care, uneori, deservește spectacolele noastre, au fost și situații în care efortul nu a fost depus cînd trebuia, unde trebuia, și poate tocmai din cauza acestui lucru n-am reușit întotdeauna să ne afirmăm (iertăți-mă că mă înscriu și eu în această persoană întii plural, pentru că m-am considerat întotdeauna angajat împreună cu dumneavoastră). Aș vrea să folosesc prilejul ca să adresez încă o dată această rugăminte colectivului de bază al Teatrului Național, prezent aici: de a face și mai mult pe linia ridicării vieții spirituale a Doljului, cu atît mai mult cu cît, raportat la ascensiunea pe care o cunoaște județul nostru, viața spirituală trebuie să se ridice la și mai înalte cote.

PAUL TUTUNGIU: Vreau să vă mulțumesc tuturor pentru serioasa, sincera dezbatere privitoare la Teatrul Național al Olteniei, și la Teatrele Naționale, în general. Ceea ce s-a discutat aici interesează nu numai toate Naționalele din țară, ci chiar toate teatrele. Să sperăm că acum, aici, am realizat un început de drum nu numai spre clarificarea conceptului, ci și spre concretizarea ideilor formulate, în practica vieții teatrale.

telex-,,teatrul“●telex-,,teatrul“●telex-,,teatrul“

(continuare de la p. 53)

Relatam într-un număr anterior că foști artiști fruntași ai Naționalului ieșean, azi pensionari, au organizat un spectacol cu care întreprind turnee prin Moldova. Sub egida cui, ne întrebam. Sub egida... Căseii de ajutor reciproc a pensionarilor din Municipiul Iași, ne comunică Mircea Filip, secretar literar al Teatrului „Vasile Alecsandri”. ● Amintire de

pe litoral: O pagină din cartea de telefon citită de o mare actriță poate stîrni emoții, spunea Baranga. Rubrica de bridge citită de un comic poate stîrni cascade de ris, pretindea, astă vară, Gabriel Iencek, citind în fel și chip, cu deosebit succes, pe plajă la „2 Mai”, texte de felul: „...Caroul următor a fost luat cu Asul de Vest, care a continuat apoi tot cupă, cîștigată la mort... Sud își încearcă norocul cu Dama,

dar Riga era de strajă, și tot la mort îl regăsim cu Asul... ...Dar Vest, care atacase dintr-un singleton, tăie și reveni atu, moment în care soarta declarantului fu pecetluită... Fascinația unei defose facile i-a luat ochii declarantului de la calea de joc corectă, care rămîne cea de a tăia minimum un caro la mort...” Și așa mai departe.

FAIMA